

Navneliste

Den nedenstående liste indeholder væsentlige biografiske data for en række af de personer, der er omtalt i bogen.

Chang, Iris (1968-2004): Forfatter til bogen 'Nanjing Massakren' (København 2008) om de japanske krigsforbrydelser i forbindelse med Nanjing-massakren i 1937.

Chen Yun (1905-1993): Chen Yun var af Deng Xiaopings vigtigste rådgivere omkring økonomiske forhold. Chen Yun var dog uenig med Deng Xiaoping om, hvor vidtgående de markedsøkonomiske reformer af den kinesiske planøkonomi skulle være. I denne forbindelse "opfandt" han sammenligningen mellem den kinesiske økonomi og en fugl i et bur.

Cixi (1835-1908): Cixi blev kendt under navnet "enkekejserinden", idet hun kom til magten som regent på vegne af sin søn, der blev udråbt til kejser i en alder af 6 år. I 41 år frem til sin død havde hun overordentlig stor indflydelse i Kina. Dette gjaldt også under den sidste kejser, Puyi, der kom til magten kun 3 år gammel.

Dalai Lama / Tenzin Gyatso (f. 1935): Dalai Lama er tibetanernes politiske og åndelige overhoved. Dalai Lama betyder 'visdommens ocean' og er nærmest en titel. Den nuværende Dalai Lama hedder Tenzin Gyatso. Han blev som 2-årig genkendt som reinkarnation af den tidligere Dalai Lama. Få år herefter påbegyndte han sine religiøse studier med henblik på at overtage ansvaret som Dalai Lama. I 1950 blev han reelt tibetanernes leder. I 1959 måtte han flygte til Indien pga. den kinesiske invasion af landet. Dalai Lama / Tenzin Gyatso modtog i 1989 Nobels Fredspris.

Deng Xiaoping (1904-1997): Deng Xiaoping blev medlem af kommunistpartiet allerede i 1920'erne. Han var i lighed med Mao Zedong veteran fra Den lange March. Efter Det store spring Fremad fik han stor indflydelse på kinesisk politik i forbindelse med genopretningspolitikken. Under kulturrevolutionen oplevede Deng at blive fjernet fra alle sine poster i kommunistpartiet. I slutningen af 1970'erne var han en af hovedarkitekterne bag De fire Moderniseringer, men han blev atter udrenset i 1976. Denne gang af Hu Yaobang. I 1978 kom han stærkt tilbage i kinesisk politik, hvorefter han igangsatte sit reformprogram. I 1989 stod han bag undertrykkelsen af studenterdemonstrationerne på Den himmelske freds Plads i Beijing. I 1992 satte han atter gang i de økonomiske reformer efter massakren på Den himmelske freds Plads. Det skete i forbindelse med "rejsen mod syd". Han bevarede et fast greb om magten helt frem til sin død. Dog havde han inden sin død sikret, at arvefølgen var i orden, således at reformpolitikken ville fortsætte.

Gorbatjov, Mikhail (f. 1931): Mikhail Gorbatjov var Sovjetunionens leder fra 1985 til 1991. Efter magtovertagelsen igangsatte Gorbatjov et økonomisk og politisk reformprogram, der under hovedoverskrifterne 'glasnost' (åbenhed) og 'perestrojka' (omstrukturering) skulle modernisere det sovjetiske samfund. I Kina blev han i forbindelse med oprø-

ret på Den Himmelske Freds Plads i 1989 set som den person, der kunne bringe reformer til Kina. Gorbatjov modtog i 1990 Nobels Fredspris

Hu Yaobang (1915-1989): Hu Yaobang blev under kulturrevolutionen udrenset som ”højrefviger”. Han kom atter ind i kinesisk politik under Deng Xiaoping, hvor han blev partileder. I 1987 blev han atter afsat, idet han blev beskyldt for ikke at have skredet hårdt nok ind overfor studenterdemonstrationerne i 1986. Hans død var med til at starte studenterdemonstrationerne på Den Himmelske Freds Plads i 1989.

Hu Jintao (f. 1942): Hu Jintao blev født i Anhui-provinsen (uofficielt siges det, at han er født i Shanghai). Han blev i 1965 medlem af Kinas Kommunistiske Parti. Han er uddannet ingeniør fra Beijings Qinghua Universitet. Under kulturrevolutionen blev han beskyldt for at være ’for individualistisk’. Derfor måtte han nødtvunget forlade Beijing ’til fordel for’ Gansu (i det nordvestlige Kina). Efter kulturrevolutionen startede hans politiske karriere. I 1982 blev han valgt ind i kommunistpartiets centralkomite. I 1989 fik han den vanskelige opgave som guvernør for Zizang (Tibet), hvor han med hårde midler bekæmpede den tibetanske opstand. Fra starten af 1990erne fik han for alvor topposter i kommunistpartiet. Dette kronedes med, at han i 2002 blev kommunistpartiets generalsekretær og året efter tillige præsident.

Hua Guofeng (1921-2008): Hua Guofeng kom til magten efter Mao Zedongs død i 1976, idet Mao efter sigende skulle have peget på ham som sin efterfølger i sit politiske testamente. Efter magtovertagelsen gjorde han op med såvel 4.banden som Deng Xiaoping. – Allerede i 1978 måtte han dog reelt overgive magten i kommunistpartiet til Deng. Han fortsatte dog sit politiske arbejde i kommunistpartiets ledelse frem til 2002.

Jiang Jieshi (1888-1975): Jiang Jieshi kom til magten i Kina efter Sun Yat-sens død som leder af Guomindang. Jiang forsøgte i 1927 i Shanghai at udrydde kommunistpartiet. Denne hændelse er beskrevet af den franske forfatter André Malraux i romanen ”menneskets lod” Da dette ikke lykkedes, samarbejdede han i 1937-45 med kommunisterne mod den japanske besættelsesmagt. Efter borgerkrigens afslutning flygtede han i 1949 til Taiwan, hvor han var præsident til sin død. Han omtales mange steder under navnet Chiang Kai-shek.

Jiang Qing (1914-1991): Jiang Qing var Maos kone og leder af den såkaldte firebande. Hun blev udrenset af Hua Guofeng og ved en retssag idømt dødsstraf. Dødsstraffen blev sidenhen ændret til livsvarigt fængsel (afsonet som husarrest). Hun begik i 1991 selvmord.

Jiang Zemin (f. 1926): Jiang Zemin var oprindelig borgmester og partileder i Shanghai. Efter 1989 blev han af Deng Xiaoping udnævnt til sin efterfølger. Det skete, da han overtog posten som generalsekretær for Kinas Kommunistiske Parti. I 1993 blev han ligeledes udnævnt til posten som Kinas præsident. Jiang Zemin trådte i 2002 tilbage som generalsekretær for kommunistpartiet. Året efter trådte han tillige tilbage som Kinas præsident.

Konfucius: Konfucius levede i det 5 århundrede før vor vores tidsregning. Han var op-havsmand til konfucianismen, der dannede grundlaget for traditionel kinesisk tankegang. Efter kommunisternes magtovertagelse i 1949 tog kommunistpartiet afstand fra konfuci-anismen. Den blev betegnet som en undertrykkende ideologi. Ikke desto mindre spiller konfucianismen en stor rolle i nutidens kinesiske samfund. I løbet af de sidste 5-10 år er det igen blev 'stuerent' at beskæftige sig mod konfucianismen.

Laozi: Laozi siges at være født omkring 604 f.Kr. Der er dog usikkerhed om, hvorvidt han overhovedet har levet som en historisk person. Ikke desto mindre forbindes den filosofi-ske retning Daoismen med Laozi.

Lee Teng-Hui (f. 1923): Lee Teng-Hui var Taiwans præsident 1988 til 2000.

Li Hongzhi (f. 1952): Grundlægger og leder af den religiøst inspirerede Falungong-bevægelse.

Li Keqiang (f. 1955): Li Keqiang er uddannet økonom fra Beijing Universitet. Han star-tede sin politiske karriere i Det Kommunistiske Ungdomsforbund. Siden indtog han bl.a. vigtige poster i Henan-provinsen. Siden 2007 har han tilhørt den absolutte topledelse i Kina. I dag (2010) er han vice-premierminister og regnes som den naturlige afløser til Wen Jiabao.

Li Peng (f. 1928): Li Peng er Zhou Enlais adoptiv søn. Han har under Deng Xiaoping be-klædt en række forskellige poster i statsapparatet, bl.a. posten som premierminister 1988-98. I 1998 blev han valgt til den noget mindre indflydelsesrige post som formand for fol-kekongressen. Li Peng har flere gange vist, at han mener, at enhver udfordring mod kommunistpartiets magt skal bekæmpes med hård hånd. Han havde således en afgørende indflydelse på, at studenterdemonstrationerne i 1989 blev bekæmpet med hjælp fra hæ-ren.

Lin Biao (1908-71): Lin Biao blev under Det store spring Fremad en af Mao Zedongs nærmeste medarbejdere. Han bevarede denne status under kulturrevolutionen. Det siges, at Lin Biao redigerede "Mao's lille Røde", der blev rødgardisternes kampskrift. Han om-kom (sandsynligvis) sammen med sin kone og sit barn under et flystyrt på grænsen mel-lem Kina og Mongoliet. Der er dog en række mystiske omstændigheder forbundet med hændelsen.

Macartney, Gorge [lord] (1737-1806): George Macartney var leder af den britiske de-legation, der i 1793 forgæves anmodede Qing-kejseren om rettigheder til at handle i Ki-na.

Mao Anying (1922-1959): Mao ældste søn. Han blev dræbt under Korea-krigen (1950-1953).

Mao Zedong (1893-1976): Mao Zedong var Folkerepublikken Kinas første leder, og forblev Kinas leder frem til sin død i 1976. Mao var med til at stifte Kinas kommunisti-

ske Parti. Han blev kommunistpartiets leder under Den lange March. - En post han beklædte frem til sin død. Mao nyfortolkede den socialistiske ideologi og skabte på denne måde en ny socialistisk ideologi: Maoismen. Grundideerne i maoismen ses tydeligst i skriftet "Nyt Demokrati" samt i de begivenheder, der skyldede hen over Kina under Det store spring Fremad og Kulturrevolutionen.

Mencius: Mencius levede samtidig med Konfucius, som han var elev af. Det er fra Mencius, man kender mange af Konfucius' tanker, idet Konfucius stort set intet nedskrev selv.

Pu Yi (1905-1967): Den sidste kejser i såvel Qing-dynastiet som Kinas lange historie. Pu Yi blev kejser i en alder af 3 år. Han blev afsat fra kejsertronen i 1911. Sidenhen lod han sig bruge af Japan, der udråbte ham som kejser i Manchukuo (- Manchuriet). Efter 1949 blev han idømt en genopdragelsesdom (dvs. en fængselsdom) på 10 år. Pu Yi sluttede sit liv som gartner i Beijing. Pu Yi's liv er filmatiseres i filmen "Den sidste kejser" af den italienske filminstruktør Bernardo Bertolucci.

Sun Yatsen (1866-1925): Sun Yatsen var med til at stifte Goumingdang, og var dets leder fra starten. Efter 1911-revolutionen og Qing-dynastiets fald beklædte Sun kun præsidentposten i en kort periode (6 uger). Herefter overlod han posten til Yuan Shikai. Formålet med dette var at få samlet Kina under en leder. På trods af at han afgav præsidentposten, havde han særdeles stor indflydelse på kinesisk politik frem til sin død i 1925. Sun Yatsen var således hovedkraften bag samarbejdet mellem Goumingdang og Kinas kommunistiske Parti i starten af 1920'erne.

Tenzin Gyatso / Dalai Lama: Se under Dalai Lama

Wang Hongwen (1935-1992): Wang Hongwen var medlem af den såkaldte 2.firebande, der blev arresteret i forbindelse med Maos død og Hua Guofengs magtovertagelse i 1978.

Wang Juntao (f. 1962): Wang Juntao tog aktivt del i demonstrationerne i 1976 i forbindelse med qingming-festivalen. Sidenhen var han også aktiv i oprøret på Den Himmelske Freds Plads i 1989. Efter demonstrationerne i 1989 blev han idømt 13 års fængsel. Han blev dog løsladt i 1994, hvorefter han med myndighedernes velsignelse drog i exil i USA.

Wei Jingsheng (f. 1950): Wei Jingsheng er en af Kinas kendeste systemkritikere. Efter at have været en ledende figur i demokratibevægelsen i 1978, blev han i 1979 arresteret og idømt 15 års fængsel. Han blev løsladt i 1993. Allerede året efter blev han igen fængslet og dømt for forsøg på at omstyrte regeringen. Straffen var denne gang 14 års fængsel. I 1997 blev han løsladt, hvorefter han blev sendt i politisk asyl i USA.

Wen Jiabao (f. 1942): Han er født i byen Tianjin. Han har en doktorgrad i geologi. Wen Jiabao blev i 1965 medlem af kommunistpartiet. Fra starten af 1980erne har han gjort politisk karriere. I starten i tæt samarbejde med Zhao Ziyang. Han er således kendt for at stå

ved Zhao Ziyangs side, da den talte til studenterne under oprøret op Den Himmelske Freds Plads i 1989. Efter 1989, hvor Zhao Ziyang mistede sine politiske poster, fortsatte han sin politiske karriere. I 2003 blev han således premierminister i Kina.

Wu Bangguo (f. 1941): Højtstående medlem af Kinas Kommunistiske Parti.

Xi Jinping (f. 1953): Han er søn af en af grundlæggerne af folkets befrielseshær. Xi Jinping har en samfundsvidenskabelig universitetseksamen. Han startede sin politiske karriere i Fujian-provinsen. Siden 2007 har han tilhørt topledelsen i Kinas Kommunistiske Parti. Han er i dag vicepræsident og står (i 2010) som den sandsynlige efterfølger til Hu Jintao på præsidentposten.

Xianfeng Wang (f. 1951): Xiangfeng Wang er kinesisk forfatter. Hun er bosiddende i Danmark. Hun har udgivet erindringsbøgerne ”Den farefulde klipetop” og ”Vinterdrømme”.

Xu Wenli (f. 1943): Xu Wenli er en af Kinas mest kendte dissidenter. Han var i 1978 en af grundlæggerne af demokratibevægelsen. I 1981 blev han arresteret og idømt 12 års fængsel. Efter løsladelsen fortsatte han sine politiske aktiviteter. I 1998 var han med til at grundlægge Kinas Demokratiske Parti. En handling der medførte en fængselsdom på 13 år. I 2002 blev han løsladt og udvandrede til USA.

Yang Shangkun (1907-1998): Yang Shangkun var fra 1926 medlem af Kinas Kommunistiske Parti, og han deltog i Den lange March 1934-35. Yang Shangkun var Kinas præsident 1988-1993.

Yao Wenyan (1931-2005): Yao Wenyan var medlem af den såkaldte 2.firebende, der blev arresteret i forbindelse med Maos død og Hua Guofengs magtovertagelse i 1978.

Yuan Shikai (1859-1916): Yuan Shikai overtog præsidentposten efter Sun Yat-sen. Hurtigt herefter forsøgte han at omdanne Kina til en diktaturstat med sig selv i spidsen. Det kulminerede med, at han i 1915 lod sig krone til kejser.

Zhang Chunqiao (1917-2005): Zhang Chunqiao var medlem af den såkaldte 2.firebende, der blev arresteret i forbindelse med Maos død og Hua Guofengs magtovertagelse i 1978.

Zhao Ziyang (1919-2005): Zhao Ziyang oplevede som mange andre Deng-tilhængere at blive udrenset under kulturrevolutionen. Efter Deng Xiaopings magtovertagelse blev han ministerpræsident i 1979. I 1987 blev han udnævnt til generalsekretær for Kinas kommunistiske Parti. I forbindelse med demonstrationerne på Den himmelske freds Plads i 1989 forsøgte han at gå i dialog med studenterne. Han advarede studenterne om, at forsatte demonstrationer kunne medføre blodsudgydelser Dette medførte, at han blev frataget alle sine poster i partiet. Siden har han været betragtet som en slags symbol på politiske reformer. I forbindelse med 50 års jubilæet for den socialistiske revolution i 1999, gik der rygter om, at Zhao Ziyang var blevet flyttet ud af Beijing for at undgå, at hans

tilstedeværelse kunne udløse en ny demokratibevægelse. I 2009 udkom bogen ”Prisoner of the State – the secret journal of Premier Zhao Ziyang”. Heri beskriver Zhao bl.a. beslutningsprocessen der førte frem til massakren på Den Himmelske Freds Plads i 1989. Bogen er siden blevet betegnet som Zhaos politiske testamente.

Zhou Enlai (1899-1976): Zhou Enlai blev medlem af Kinas kommunistiske Parti allerede i 1920’erne og deltog i Den lange March. Fra 1954 blev han en af Maos nærmeste og mest fortrolige medarbejdere. – Også i den kinesiske befolknings bevidsthed havde han en særlig status. Børn refererede ofte til ham som ”onkel Zhou”. Han beskæftigede sig hovedsageligt med udenrigspolitik og var derfor hovedkraften bag topmødet mellem Mao og Nixon i 1972. Efter kulturrevolutionen blev han helt naturligt anset for at være Maos efterfølger, men han døde ca. 9 måneder før Mao.

Zhu Rongji (f. 1929). Zhu Rongji kom ind i topledelsen i 1991, hvor han blev udnævnt som vice-premierminister. I 1998 blev denne post byttet ud med posten som premierminister. Her afløste han Li Peng. Han har det økonomiske område som speciale. I denne funktion er det lykkedes for ham at få tæmmet den kinesiske inflation. Han beklædte premierministerposten frem til 2003.